

Valsts ieņēmumu dienests

Talejas iela 1, Rīga, LV-1978, tālr. 67122689, e-pasts vid@vid.gov.lv, www.vid.gov.lv

UZZIŅA

Rīgā

18.03.2026. Nr. P005-17/27.1/2665
Uz 23.02.2026. Nr. LVAO26 23.02/1

SIA "XXXXXXXX"
Paziņošanai EDS

Par uzziņas sniegšanu

Valsts ieņēmumu dienests (turpmāk – VID) ir izskatījis SIA "XXXXXXXX", reģ. Nr. 44444444444 (turpmāk – iesniedzēja), iesniegumu par uzziņas sniegšanu (turpmāk – iesniegums) un sniedz šādu uzziņu.

Iesniedzēja izklāsta šādu faktu aprakstu.

1.1. Iesniedzēja plāno importēt no Ķīnas Tautas Republikas kristālisko amonija sulfātu (HS kods 3102210000) kā izejvielu turpmākai rūpnieciskai pārstrādei Latvijā.

Latvijā, uzņēmuma ražotnē Rīgas brīvostas teritorijā, tiks veikta rūpnieciska granulācija, izmantojot specializētas tehnoloģiskās iekārtas.

Ražošanas procesā tiek veikta:

- izejmateriāla mehāniska un strukturāla pārveide (kristāliska struktūra → granulu struktūra),
- frakcionēšana un mitruma regulēšana,
- fizikālo īpašību maiņa (plūstamība, mehāniskā izturība, nesalīšana),
- kvalitātes kontrole atbilstoši mēslojuma tehniskajiem standartiem.

Gala produkts – granulēts amonija sulfāts – paredzēts eksportam uz trešajām valstīm (t. sk. Apvienoto Karalisti, Amerikas Savienotajām Valstīm u.c.). HS kods saglabājas 3102210000.

1.2. Par muitas procedūras piemērošanu, pamatojoties uz:

- Regulas (ES) Nr. 952/2013 (Savienības Muitas kodekss) 210.–225. pantu,
- Komisijas Deleģētās regulas (ES) 2015/2446 noteikumiem,
- Komisijas Īstenošanas regulas (ES) 2015/2447 noteikumiem.

2. Jautājumi

2.1. Lūdzam sniegt oficiālu skaidrojumu, vai konkrētajā gadījumā iesniedzēja ir tiesīga piemērot muitas procedūru “Pārstrāde” (*Inward Processing*), lai:

- importētu izejvielu bez ievedmuitas nodokļa piemērošanas (6,5 %),
- nepiemērotu importa PVN,
- neveiktu CBAM (*oglekļa ievedkorekcijas mehānisma, turpmāk arī - CBAM*) maksājumu,

ja preces netiek laistas brīvā apgrozībā Eiropas Savienībā un pēc pārstrādes tiek eksportētas uz trešajām valstīm.

2.2. Lūdzam precizēt arī pienākumus attiecībā uz CBAM deklarēšanu, ja preces tiek pārstrādātas un pilnībā reeksportētas.

2.3. Par preces nepreferenciālās izcelsmes noteikšanu. Pamatojoties uz Regulas (ES) Nr. 952/2013 60. panta 2. punktu: Prece iegūst tās valsts izcelsmi, kur veikta pēdējā būtiskā, ekonomiski pamatotā pārstrāde vai apstrāde uzņēmumā, kas aprīkots šim nolūkam.

Lūdzam sniegt oficiālu atzinumu, vai aprakstītā rūpnieciskā granulācija ir uzskatāma par:

pēdējo būtisko, ekonomiski pamatoto pārstrādi,
ņemot vērā, ka:

- tiek veikta strukturāla produkta transformācija,
- produkts iegūst jaunas fizikālās īpašības,
- būtiski mainās tā komerciālā funkcija un pielietojums lauksaimniecībā,
- tiek radīta ievērojama pievienotā vērtība,
- pārstrāde nav uzskatāma par vienkāršu apstrādi Regulas (ES) 2015/2446 izpratnē.

Lūdzam sniegt skaidrojumu, vai šādā gadījumā gala produkta izcelsmes valsts var tikt noteikta kā Latvija/Eiropas Savienība, neskatoties uz to, ka HS kods nemainās.

2.4. Lūgums, ņemot vērā eksporta darījumu apjomu un nepieciešamību nodrošināt korektu muitas un izcelsmes dokumentu noformēšanu, sniegt rakstisku oficiālu atbildi.

Nepieciešamības gadījumā esam gatavi iesniegt:

- detalizētu tehnoloģiskā procesa aprakstu,
- ražošanas izmaksu struktūru,
- pievienotās vērtības aprēķinu,
- izejmateriāla un gala produkta tehniskās specifikācijas.

VID, izvērtējis iesniegumā ietverto faktu aprakstu un no minētajiem faktiem izrietošus konkrētus jautājumus, atbildes uz kuriem ir atkarīgas no šo faktu juridiska vērtējuma, sniedz šādu uzziņu.

Atbildot uz iesnieguma jautājumu, vai konkrētajā gadījumā iesniedzēja ir tiesīga piemērot muitas procedūru “Pārstrāde” (Inward Processing), lai importētu izejvielu bez ievedmuitas nodokļa piemērošanas (6,5 %), nepiemērotu importa PVN,

neveiktu CBAM maksājumu, ja preces netiek laistas brīvā apgrozībā Eiropas Savienībā un pēc pārstrādes tiek eksportētas uz trešajām valstīm, paskaidrojām.

Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 9. oktobra Regulas (ES) Nr. 952/2013, ar ko izveido Savienības Muitas kodeksu (turpmāk – Regula Nr. 952/2013), 5. panta 37. punktu “pārstrādes darbības” ir jebkura no šādām darbībām:

a) darbības ar precēm, ietverot to uzstādīšanu, montāžu vai to piestiprināšanu citām precēm;

b) preču pārstrāde;

c) preču iznīcināšana;

d) preču labošana, arī to atjaunošana un sakārtošana;

e) tādu preču izmantošana, kuru nav pārstrādes produktos, bet kuras vajadzīgas šādu produktu ražošanai vai atvieglo to, pat ja tās šajā procesā tiek pilnībā vai daļēji izlietotas (ražošanas piederumi).

Regulas Nr. 952/2013 256. panta 2. punkta pirmā daļa noteic, ka ieviešanas pārstrādei procedūru var izmantot gadījumos, kas nav preču labošana vai iznīcināšana, neskarot ražošanas piederumu izmantošanu, tikai tad, ja preces, kurām procedūru piemēro, ir identificējamas pārstrādes produktos.

Iesniedzējas minētajā gadījumā precī – kristāliskais amonija sulfāts – (Kombinētās nomenklatūras (turpmāk – KN) kods 3102 21 00 00) paredzēts nodot rūpnieciskai granulācijai, kas paredz kristāliskas vielas pārveidošanu granulās – granulēts amonija sulfāts.

Tā kā preču pārstrāde ietver preču pārveidošanu, to īpašību maiņu, darbības, kas rada jaunus vai būtiski modificētus produktus, tad iesniegumā minētā kristāliskā amonija sulfāta nodošana rūpnieciskai granulācijai, kas ietver mehānisku un strukturālu pārveidi (no pulvera uz granulām), fizikālo īpašību būtisku maiņu (plūstamība, izturība, nesarīšana), granulā veidošanu, mitruma regulēšanu un frakcionēšanu, ir kvalificējama kā pārstrādes darbība.

Regulas Nr. 952/2013 256. panta 1. punkts noteic, ka, neskarot 223. pantu, saskaņā ar ieviešanas pārstrādei procedūru ārpussavienības preces Savienības muitas teritorijā var izmantot vienā vai vairākās pārstrādes darbībās, nepiemērojot šīm precēm ieviešanas nodokli, citus maksājumus saskaņā ar citiem attiecīgiem spēkā esošiem noteikumiem, tirdzniecības politikas pasākumus, ciktāl ar tiem nav aizliegta preču ieviešana Savienības muitas teritorijā vai izvešana no tās.

Tādējādi iesniegumā minētajā gadījumā, nododot precī muitas procedūrā – ieviešana pārstrādei –, nav maksājams ne ieviešanas nodoklis, ne pievienotās vērtības nodoklis.

Papildus informējam, lai izmantotu ieviešanas pārstrādei procedūru, iesniedzējai ir jāiegūst atļauja.

Saskaņā ar Regulas Nr. 952/2013 211. panta 1. punkta “a” apakšpunktu muitas dienestu atļauja ir vajadzīga, lai izmantotu ieviešanas pārstrādei procedūru. Saskaņā ar Regulas Nr. 952/2013 211. panta 3. punktu, ja nav paredzēts citādi, 1. punktā minēto atļauju piešķir tikai personām, kas atbilst visiem turpmāk norādītajiem nosacījumiem:

a) tās veic uzņēmējdarbību Savienības muitas teritorijā;

b) tās sniedz nepieciešamās garantijas attiecībā uz darbību pienācīgu veikšanu; uzskata, ka uzņēmējs, kuram ir atzītā uzņēmēja statuss muitas vienkāršojumiem, ir izpildījis šo nosacījumu, ciktāl darbības, kas attiecas uz attiecīgo īpašo procedūru, ir ņemtas vērā, piešķirot 38. panta 2. punkta “a” apakšpunktā minēto atļauju;

c) ja var rasties muitas parāds vai citi maksājumi par precēm, kurām piemēro īpašu procedūru, tās sniedz galvojumu saskaņā ar Regulu Nr. 952/2013 89. pantu;

d) pagaidu ievešanas vai ievešanas pārstrādei procedūras gadījumā tās izmanto preces vai organizē to izmantošanu, vai tās attiecīgi veic preču pārstrādes darbības vai organizē šādu darbību veikšanu.

Pieteikumu atļaujas saņemšanai iesniedz Eiropas Komisijas Muitas lēmumu pārvaldības sistēmā (turpmāk – Muitas lēmumu sistēma), ievērojot Komisijas 2015. gada 28. jūlija Deleģētās regulas (ES) 2015/2446, ar ko papildina Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 952/2013 attiecībā uz sīki izstrādātiem noteikumiem, kuri attiecas uz dažiem Savienības Muitas kodeksa noteikumiem (turpmāk – Deleģētā regula (ES) 2015/2446), A pielikumā noteiktās datu prasības par pieteikumā sniedzamajām ziņām.

Atbilstoši Regulas Nr. 952/2013 22. panta 1. punkta nosacījumiem, ja kāda persona iesniedz pieteikumu saņemt lēmumu, kas saistīts ar tiesību aktu muitas jomā piemērošanu, minētā persona sniedz visu informāciju, ko kompetentie muitas dienesti pieprasa, lai tie varētu pieņemt attiecīgu lēmumu.

Tādējādi pieteikumam jāpievieno dokumenti, kas nepieciešami pieteikuma izvērtēšanai. Visi pieteikumam pievienotie dokumenti ir pieteikuma sastāvdaļa.

Piekļuve Muitas lēmumu sistēmai tiek nodrošināta ar Valsts ieņēmumu dienesta elektroniskās deklarēšanas sistēmas (EDS) piedāvātajām autentificēšanās iespējām. Detalizēta informācija par piekļuvi sistēmai, lietotāju tiesību administrēšanu un pieteikumu iesniegšanu ir pieejama VID tīmekļvietnes www.vid.gov.lv sadaļā “Muita” – “Muitas atļaujas” – “Atļauju informācijas sistēma” – “Eiropas Muitas lēmumu sistēma” (<https://www.vid.gov.lv/lv/eiropas-muitas-lemumu-sistema>).

Saskaņā ar Regulas Nr. 952/2013 211. panta 1. punkta “c” apakšpunktu atļaujas saņemšanai izmantot ievešanas pārstrādei procedūru nepieciešams galvojums muitas maksājumu parāda, kas var rasties, nodrošināšanai.

Ministru kabineta 2018. gada 13. februāra noteikumu Nr. 86 “Muitas maksājumu parāda galvojumu un avansa iemaksu administrēšanas noteikumi” (turpmāk – MK noteikumi Nr. 86 “Muitas maksājumu parāda galvojumu un avansa iemaksu administrēšanas noteikumi”) 2. punkts noteic, ka preču muietošanā muitas maksājumu parādu, kas radies vai var rasties, nodrošina ar galvojumu.

MK noteikumu Nr. 86 “Muitas maksājumu parāda galvojumu un avansa iemaksu administrēšanas noteikumi” 6. punkts noteic, ka, piemērojot īpašas muitas procedūras (izņemot muitas procedūras – tranzīts vai pagaidu ievešana ar pilnu atbrīvojumu no ievad muitas nodokļa) vai pagaidu uzglabāšanu, izmanto galvojumu muitas maksājumu parādam, kas var rasties. Šādā gadījumā muitas maksājumu parāds, kas var rasties, ietver:

“6.1. muitas parādu;

6.2. akcīzes nodokļa parādu”.

Saskaņā ar MK noteikumu Nr. 86 “Muitas maksājumu parāda galvojumu un avansa iemaksu administrēšanas noteikumi” 10. punktu, ja par galvojumu muitas maksājumu parādam, kas var rasties, izmanto drošības naudas iemaksu, muitas maksājumu parāds, kas var rasties, ietver:

- “10.1. muitas parādu;
- 10.2. akcīzes nodokļa parādu;
- 10.3. pievienotās vērtības nodokļa parādu”.

Papildu informācija par ievešanas pārstrādei procedūras izmantošanas nosacījumiem ir pieejama VID tīmekļvietnes www.vid.gov.lv sadaļā “Muita” – “Uzņēmējiem” – “Preču ievešana Savienības muitas teritorijā” – “Ievešana pārstrādei” <https://www.vid.gov.lv/lv/ievesana-parstradei>.

Muitas deklarācija muitas procedūras – ievešana pārstrādei – piemērošanai tiek iesniegta elektroniski Elektroniskās muitas datu apstrādes sistēmas (EMDAS) attiecīgajā funkcionalitātē, elektroniski pievienojot preču pavaddokumentus saskaņā ar Regulas Nr. 952/2013 163. panta 1. punktu, piemēram, preču rēķinu, transporta pavadzīmi, atļaujas.

Sīkāka informācija par preču deklarēšanu un muitas deklarācijas aizpildīšanu pieejama VID tīmekļvietnes sadaļā “Muita” – “Uzņēmējiem” – “Preču deklarēšana” (<https://www.vid.gov.lv/lv/precu-deklaresana>).

Regulas Nr. 952/2013 215. panta 1. punkts noteic, ka gadījumos, kas nav tranzīta procedūra, un neskarot 254. pantu, īpašo procedūru noslēdz, kad precēm, kurām bijusi piemērota šī procedūra, vai pārstrādes produktiem tiek piemērota nākamā muitas procedūra, tie ir izvesti no Savienības muitas teritorijas vai iznīcināti, neatstājot pārpalikumus, vai kad no tiem atsakās par labu valstij saskaņā ar 199. pantu.

Tādējādi muitas procedūru – ievešana pārstrādei – noslēdz, kad precēm, kurām bijusi piemērota šī procedūra, vai pārstrādes produktiem tiek piemērota nākamā muitas procedūra, tie ir izvesti no Savienības muitas teritorijas vai iznīcināti, neatstājot pārpalikumus, vai kad no tiem atsakās par labu valstij.

Atbildot uz iesnieguma jautājumu precizēt pienākumus attiecībā uz CBAM deklarēšanu, ja preces tiek pārstrādātas un pilnībā reeksportētas, paskaidrojam.

Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2023. gada 10. maija Regulas (ES) 2023/956, ar ko izveido oglekļa ievēdkorekcijas mehānismu (turpmāk – Regula (ES) 2023/956), 2. panta 1. punktu šo regulu piemēro I pielikumā uzskaitītajām precēm, kuru izcelsme ir trešā valstī, ja šīs preces vai šo preču pārstrādes produkti, uz ko attiecas Regulas Nr. 952/2013 256. pantā minētā ievešanas pārstrādei procedūra, tiek importēti Savienības muitas teritorijā.

Regulas (ES) 2023/956 3. panta 4. punkts noteic, ka “imports” ir laišana brīvā apgrozībā, kā paredzēts Regulas Nr. 952/2013 201. pantā.

Tādējādi iesniegumā minētajā gadījumā, nododot precī “kristāliskais amonija sulfāts” (KN kods 3102 21 00 00) muitas procedūrā – ievešana pārstrādei – un pārstrādes produktu “granulēts amonija sulfāts” (KN kods 3102 21 00 00) – izvedot

uz trešajām valstīm, nav piemērojami Regulā (ES) 2023/956 noteiktie oglekļa ievedkorekcijas mehānisma pasākumi.

Tā kā KN kods 3102 ir iekļauts Regulas (ES) 2023/956 I pielikumā, deklarējot precī “kristāliskais amonija sulfāts” (KN kods 3102 21 00 00) muitas procedūrai – ieviešana pārstrādei – un pārstrādes produktus nākamajām muitas procedūrām un reeksportam, muitas deklarācijas laukā “Papildu atsauce (TARIC)” jānorāda kods Y422 “Regulas (ES) 2023/956 I pielikumā uzskaitītās preces, kurām piemērota ieviešanas pārstrādei procedūra”.

Atbildot uz iesnieguma jautājumu, vai aprakstītā rūpnieciskā granulācija ir uzskatāma par pēdējo būtisko, ekonomiski pamatoto pārstrādi, ņemot vērā, ka tiek veikta strukturāla produkta transformācija, produkts iegūst jaunas fizikālās īpašības, būtiski mainās tā komerciālā funkcija un pielietojums lauksaimniecībā, tiek radīta ievērojama pievienotā vērtība, pārstrāde nav uzskatāma par vienkāršu apstrādi Regulas (ES) 2015/2446 izpratnē, paskaidrojam.

Nepreferenciālo izcelsmi Eiropas Savienībā nosaka saskaņā ar Regulas Nr. 952/2013 60. pantā, kā arī Deleģētās regulas (ES) 2015/2446 31.–36. pantā un 22-01. pielikumā noteiktajām prasībām.

Saskaņā ar Regulas Nr. 952/2013 60. panta 2. punktu precēm, kuru ražošanā iesaistīta vairāk nekā viena valsts, par izcelsmes valsti uzskata valsti, kur ir notikusi to pēdējā nozīmīgā, ekonomiski pamatotā pārstrāde vai apstrāde šim nolūkam aprīkotā uzņēmumā, kas beidzas ar jauna produkta saražošanu vai ir svarīga tā ražošanas stadija.

Pēdējā pārstrāde vai apstrāde ir būtiska tad, ja precei, kas ir radusies, piemīt savas specifiskās īpašības un sastāvs, kādu tai nebija pirms šī procesa vai darbības. Darbības, kas maina preces veidu/struktūru tās izmantošanas nolūkiem, bet nerada būtiskas kvalitatīvas izmaiņas preces īpašībās, nav tādas, kas būtu pietiekamas preces izcelsmes maiņai.

Konkrētām precēm Deleģētās regulas (ES) 2015/2446 22-01. pielikumā ir noteikti izcelsmes kritēriji, kas jāizpilda pēdējā ražošanas valstī, lai piešķirtu nepreferenciālu izcelsmi. Harmonizētās Sistēmas pozīcijā 3102 klasificētās preces nav iekļautas šajā pielikumā.

Kaut arī nav citu juridiski saistošu noteikumu, Eiropas Komisija ir publicējusi īpašus norādījumus (pieejami https://taxation-customs.ec.europa.eu/table-list-rules-conferring-non-preferential-origin-products-following-classification-cn_en.) saskaņotai “pēdējās būtiskās pārveidošanas” pamatprincipa interpretācijai attiecībā uz precēm, kuras nav uzskaitītas Deleģētās regulas (ES) 2015/2446 22-01. pielikumā, un lai palīdzētu muitas iestādēm un uzņēmējiem. Šajos norādījumos HS pozīcijā 3102 klasificētām precēm noteiktais izcelsmes kritērijs ir “CTH” (*Change of Tariff Heading*) jeb maiņa uz konkrēto pozīciju no kādas citas pozīcijas. Piezīmēs 31. nodaļas precēm kā noteiktu izcelsmi piešķirošās ir norādītas šādas darbības: ķīmiskā reakcija, attīrīšana, standarta materiālu ražošana, izomēru atdalīšana.

No iesniedzēja iesniegumā norādītā izriet, ka ražošanas procesā nenotiek ne pozīcijas maiņa, ne arī tiek veikta kāda no izcelsmi piešķirošajām darbībām.

Ja izcelsmes valsti nav iespējams noteikt, piemērojot galvenos noteikumus un citus nodaļas palīgnoteikumus, tad preču izcelsmes valsts ir tā valsts, kurā ir lielākās daļas materiālu izcelsme, ko noteic, pamatojoties uz materiālu svaru.

Tādējādi, Ķīnas Tautas Republikas kristālisko amonija sulfātu pārveidojot par granulētu amonija sulfātu, gala produkts saglabā Ķīnas Tautas Republikas izcelsmi.

Atbildot uz iesnieguma jautājumu, vai šādā gadījumā gala produkta izcelsmes valsts var tikt noteikta kā Latvija/Eiropas Savienība, neskatoties uz to, ka HS kods nemainās, paskaidrojam.

Iesniedzējas norādītajā gadījumā gala produktu izcelsmes valsts nevar tikt norādīta Latvija/Eiropas Savienība, gala produkts saglabā Ķīnas Tautas Republikas izcelsmi.

Sniedzot uzziņu, izmantotas šādas tiesību normas: Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 9. oktobra Regulas (ES) Nr. 952/2013, ar ko izveido Savienības Muitas kodeksu, 5. panta 37. punkts, 22. panta 1. punkts, 60. panta 2. punkts, 163. panta 1. punkts, 211. panta 1. punkta "a", "c" apakšpunkts un 3. punkts, 215. panta 1. punkts, 256. panta 1. punkts un 2. punkta pirmā daļa; Komisijas 2015. gada 28. jūlija Deleģētās regulas (ES) 2015/2446, ar ko papildina Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 952/2013 attiecībā uz sīki izstrādātiem noteikumiem, kuri attiecas uz dažiem Savienības Muitas kodeksa noteikumiem, A pielikums, 22-01. pielikums; Eiropas Parlamenta un Padomes 2023. gada 10. maija Regulas (ES) 2023/956, ar ko izveido oglekļa ieviešanas mehānismu 2. panta 1. punkts, 3. panta 4. punkts; Ministru kabineta 2018. gada 13. februāra noteikumu Nr. 86 "Muitas maksājumu parāda galvojumu un avansa iemaksu administrēšanas noteikumi" 2., 6., 10. punkts.

Atbilstoši Administratīvā procesa likuma 101. panta ceturtajai daļai uzziņu var apstrīdēt augstākā iestādē. Ja augstākās iestādes nav vai tā ir Ministru kabinets, tad uzziņa nav apstrīdama. Tā nav pārsūdzama tiesā. Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 1. panta otro daļu augstāka iestāde ir tiesību subjekts, tā struktūrvienība vai amatpersona, kas hierarhiskā kārtībā var dot rīkojumu iestādei vai atcelt tās lēmumu. Ņemot vērā, ka VID attiecībā uz uzziņu apstrīdēšanu nav augstākās iestādes, šī uzziņa nav apstrīdama un pārsūdzama.

Ģenerāldirektore

B. Šmite-Roķe

DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

Paspārne 67120832
Kirilka 67120884
Gargazeviča 67123273